

[Strona Główna](#) > ... > [Wszczęcie Postępowania Sądowego](#) > [Europejski Atlas Sądowy W Sprawach Cywilnych](#) > [Prawo właściwe dla rozwodów i separacji prawnej](#)

Prawo właściwe dla rozwodów i separacji prawnej

Informacje krajowe dotyczące rozporządzenia nr 1259/2010

Informacje ogólne

Unia Europejska tworzy obszar wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości poprzez przyjęcie środków dotyczących współpracy sądowej w sprawach cywilnych z elementem transgranicznym. Zwiększa także elastyczność i pewność prawna potrzebną ze względu na znaczny wzrost mobilności obywateli na rynku wewnętrznym.

[Rozporządzenie Rady \(UE\) nr 1259/2010](#) z 20 grudnia 2010 r. wprowadzające w życie wzmocnioną współpracę w dziedzinie prawa właściwego dla rozwodu i separacji prawnej (zwane rozporządzeniem Rzym III) zapewnia obywatelom pewność prawa, przewidywalność i elastyczność, chroni słabszych partnerów w sporach rozwodowych oraz zapobiega zjawisku wyboru jurysdykcji ze względu na możliwość uzyskania korzystniejszego rozstrzygnięcia. Pomaga również uniknąć skomplikowanych, długotrwałych i trudnych postępowań.

Rozporządzenie (UE) nr 1259/2010 umożliwia bowiem międzynarodowym parom wcześniejsze uzgodnienie, jakiemu prawu podlegać będzie ich rozwód lub separacja prawna, o ile wybrane prawo jest prawem państwa członkowskiego, z którym osoby te mają bliższy związek. Na wypadek gdyby małżonkowie nie mogli się w tej kwestii porozumieć, sądy wyposażono także we wspólną formułę ustalania prawa właściwego.

Rozporządzenie nie ma jednak zastosowania do kwestii zdolności osób fizycznych do czynności prawnych; istnienia, ważności i uznania małżeństwa; unieważnienia małżeństwa; nazwiska małżonków; wpływu małżeństwa na kwestie majątkowe; odpowiedzialności rodzicielskiej; zobowiązań alimentacyjnych ani czynności powierniczych i dziedziczenia. Nie wpływa ono również na stosowanie rozporządzenia Rady (UE) 2019/1111 z dnia 25 czerwca 2019 r. w sprawie jurysdykcji, uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich i w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej oraz w sprawie uprowadzenia dziecka za granicę (wersja przekształcona).

Jest to instrument wprowadzający w życie wzmocnioną współpracę uczestniczących państw członkowskich. Wzmocniona współpraca to szczególnie rozwiązanie umożliwiające grupie co najmniej dziewięciu państw członkowskich wprowadzanie w życie środków w jednym z obszarów objętych zakresem zastosowania Traktatów w ramach niewyłącznych kompetencji Unii. Zgodnie z art. 331 TFUE nieuczestniczące państwa członkowskie mogą w każdej chwili dołączyć do realizowanej już wzmocnionej współpracy.

Europejski portal „e-Sprawiedliwość” zawiera informacje o stosowaniu tego rozporządzenia.

Wzmocniona współpraca

12 lipca 2010 r. Rada przyjęła decyzję 2010/405/UE w sprawie upoważnienia do podjęcia wzmocnionej współpracy w dziedzinie prawa właściwego dla rozwodów i separacji między Belgią, Bułgarią, Niemcami, Hiszpanią, Francją, Włochami, Łotwą, Luksemburgiem, Węgrami, Maltą, Austrią, Portugalią, Rumunią i Słowenią.

W rezultacie te 14 uczestniczących państw członkowskich przyjęło [rozporządzenie Rady \(UE\) nr 1259/2010](#), które

zaczęło obowiązywać 21 czerwca 2012 r.

21 listopada 2012 r. Komisja przyjęła [decyzję 2012/714/UE](#) potwierdzającą udział Litwy we wzmocnionej współpracy w dziedzinie prawa właściwego dla rozwodów i separacji. Zgodnie z tą decyzją rozporządzenie (UE) nr 1259/2010 obowiązuje Litwę od 22 maja 2014 r.

27 stycznia 2014 r. Komisja przyjęła [decyzję 2014/39/UE](#) potwierdzającą udział Grecji we wzmocnionej współpracy w dziedzinie prawa właściwego dla rozwodów i separacji. Zgodnie z tą decyzją rozporządzenie (UE) nr 1259/2010 obowiązuje Grecję od 29 lipca 2015 r.

10 sierpnia 2016 r. Komisja przyjęła [decyzję \(UE\) 2016/1366](#) potwierdzającą udział Estonii we wzmocnionej współpracy w dziedzinie prawa właściwego dla rozwodów i separacji. Zgodnie z tą decyzją rozporządzenie (UE) nr 1259/2010 obowiązuje Estonię od 11 lutego 2018 r.

Aby uzyskać szczegółowe informacje o konkretnym państwie, należy wybrać jego flagę.

Powiązana strona

[Archiwalna strona europejskiego atlasu sądowego \(zamknięta 30 września 2017 r.\)](#)

■ Ostatnia aktualizacja: 29/12/2025

Stroną zarządza Komisja Europejska. Informacje na tej stronie nie muszą odzwierciedlać oficjalnego stanowiska Komisji Europejskiej, nie ponosi ona również odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane czy odniesienia na niej zawarte. Więcej informacji na temat praw autorskich odnoszących się do stron UE znajduje się na stronie „Informacje prawne”.